

A 8068/7

AARDRIJKSKUNDIG
WOORDENBOEK

DER
NEDERLANDEN,

BIJENGEBRAGT

DOOR

A. J. van der Aa,

onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden.

ZEVENDE DEEL.

L. M.

Te Gorinchem, bij
JACOBUS NOORDUYN.

1846.

* OUDE-RIJS (HET) beslaat eene oppervlakte van 2 bund. 14 v. r. 66 v. ell.

* OUDERKERK-OP-DEN-IJSSEL. Bl. 681. Het aldaar vermeld handschrift wordt, met veel waarschijnlijkheid aan Graaf FLORIS V toegeschreven, als wanneer het in 1297 zoude gegeven zijn. Immers daarin wordt gesproken van Heer HENDRIK VAN DEN LEKKE, welke toen leefde. Wat hier echter van zij, men is het algemeen eens, dat men dit dorp eenen zeer hoogen ouderdom mag toeschrijven.

* OUDESCHANS, d. prov. *Groningen*. Bl. 685. Vóór dat alhier eene kerk bestond, werd de godsdienst gehouden in een militair gebouw, door eenen Garnizoens-Predikant, die, even als de tegenwoordige Leeraar, uit 's rijks kas bezoldigd werd. De Predikantswoning stond vroeger aan den wal, doch in de vorige eeuw werd de nieuwe pastorie onmiddellijk aan het oosteinde der kerk verbouwd, terwijl men nog de pastorijs-tuin vindt daar waar eertijds de pastorie stond. De begraafplaats is op eenen voormaligen *dwinger*, zoodat de lijkeneenige voeten boven het omliggende land begraven worden, van hier heeft men een uitmuntend gezigt op de velden van Bellingwolde en verdere omstreken. — In 1829 werd de oude school, met de onderwijzerswoning, in eene partikuliere woning veranderd en een voormalig landsgebouw tot eene school en woning voor den onderwijzer ingerigt.

* OUDESCHILD. Bl. 687. De hier vroeger gestaan hebbende kapel, behoorde tot de stat. van *den Burg*.

* OUDESCHOOT telt 75 h. en 450 inw. en met het daartoe behoorende gedeelte van het *Oranjewoud* 118 h. en 710 inw.

§ OUDE-STAD (DE), pold., prov. *Z.-Holland*. Zie *STAD (DE OUDE)*. W.

OUDETRIJNE, d. prov. *Friesland*. Zie *OLDETRIJNE*. W.

OUDE-VEER (HET), veer, prov. *Noord-Brabant*. Zie *PRINSELANDSCHE-VEER (HET)*.

* OUDE-VELDHOEK telt 18 h. en 100 inw.

OUDE-VERLAAT (HET) of OUDE-VALLAAT, geh., prov. *Groningen*, gem. en 11 min. *Z. van Muntendam*; met 17 h. en 110 inw.

OUDEWAARD, buurs., prov. *Gelderland*, gem. en $\frac{1}{2}$ u. van *Kesteren*.

* OUDE-WARANDE (DE) ligt W. van *Tilburg*, beslaat 93 bund. 25 v. r. 29 v. ell.

* OUDEWATER, gem., paalt N. en O. aan de gem. *Papekop-en-Diemberbroek*, *Lange-en-Ruige-Weide* en de *Utrechtsche gem. Snelrewaard*, *Z. aan de Utrechtsche gem. Willescop en Honkoop*, W. aan de gem. *Hekendorp*. — Zij bevat mede het geh. *Tappersheul*. — Men heeft er 3 looijerijen, 1 aardappelsiroopfabriek, 1 bierbrouwerij en 1 koornmolen. — Bl. 702, reg. 21, staat: over de *Linschoten*, lees: over de haven, — Reg. 12, van *onderen*, staat: *trouwlijk* lees: *grouwlijk* — Bl. 705. De *Roomsch-Katholieke kerk* van de *Oude-Clerenzij*, op de *Markt*, aan den H. Aartsengel *MICHAEL* toegewijd, heeft geen toren, doch is van een orgel voorzien.

OUDEWATERING (DE), water, prov. *Zuid-Holland*, gem. *Hillegersberg-en-Rotteban*.

* OUDEWEG, vaarwater. Reg. 4 staat: *Heerengracht*, lees: *Heuegracht*

OUDE-WETERING-OOSTZIJDE, b., prov. *Zuid-Holland*, gem. *Leymuiden-en-Vriesekoop*, $\frac{1}{2}$ u. W. Z. W. van *Leymuiden*; met 26 h. en 180 inw.

OUDE-WIEL of OUDEN-WIEL, behalve de kil die even beneden *Werkendam*, de *Merwede* of *Waal* ten deele naar het *Bergscheveld*

LAUWELAND, pold., prov. Zuid-Holland. Zie LOUWELAND. W. en A. LAWOENG (DE), riv. in Oost-Indië. Zie SOENGEJ-LAWOENG. W.

LAWONGAN (POELOE-), eil. in Oost-Indië, aan de Westkust van het eil. Java, in de Peperbaai. Het is onbewoond.

LEBAK-BOELOES, land in Oost-Indië, op Java. Zie SIMPLICITAS. W.

* LEDE, pold., ligt alleen in de gem. Kesteren.

LEDE (DE), ook wel de LIEDE genoemd, in Kennemerland, moet weleer een zeer aanmerkelijk water geweest zijn, waarover het zogenoemde Penningsveer lag.

* LEDE (DE), in Rijnland, wordt ook wel WARMONDER-LEDE genoemd. — Daarover ligt eene brug in den Ijzeren spoorweg.

* LEDE-ACKER behoort thans tot het apost. vic. gen. van 's Hertogenbosch.

LEECHTE (DE) of DE LICHTTE, voorm. water, prov. Noord-Brabant, gem. Zevenbergen, beginnende aan de westzijde van den Wegsloot, zoo als die van ouds plagt uit te loopen in het Diep van der Sprango, tusschen de Blooke en het Land-van-Zevenbergen.

LEEDEWEG, (DE) of LEEWEG geh., prov. Zuid-Holland, gem. Berkel-en-Rodenrijs, 18 min. W. van Berkel.

LEEGEWEG, streek lands, prov. Noord-Brabant. Zie LAGEWEL. W.

LEEGHWATER, stoom- waterpomp molen, prov. Zuid-Holland, gem. en 1 u. N. O. van Warmond, ten N. en niet ver van de Kaag. Het is een der drie stoom- waterpomp molens, om het Haarlemmermeer droog te malen, en werkt met 11 pompen, die het water uit het meer op de ringvaart brengen, en ieder, bij elken slag, omtrent 8000 Ned. kannen water ophalen. Dit werktuig is aldus genoemd naar den beroemde JAN ADRIAANSZ. LEEGHWATER, den eersten ontwerper van het droog maken van het Haarlemmermeer.

LEEGLAND (HET) of LAAGLAND, geh., prov. Friesland, kw. Oostergoo, griet. Idaarderadeel, 10 min. N. O. van Grouw; met 14 h. en 100 inw.

LEEGSTRAAT of LAAGSTRAAT, geh., prov. Noord-Brabant, gem. en $\frac{1}{2}$ u. N. W. van Dongen; met 20 h. en 120 inw.

* LEEK (DE); gem., bevat, behalve de in het Wbk. vermelde, ook nog de geh. Boerestreek en Veldstreek en een gedeelte van Jonkersvaart en telt 4450 inw.

* LEEK (DE), geh. in Dregterland, ligt ook gedeeltelijk in de Vier-Noorderkoggen, en telt 15 h. en 70 inw., als 4 h. en 20 inw. onder Berkhout-en-Baarsdorp, en 9 h. en 50 inw. onder Wognum-en-Wadway. Reg. 4 en 5, staat: Wagnum, lees: Wognum,

* LEEK (DE), water in de Vier-Noorderkoggen, ontlast zich in de Narrevliet.

LEEK (DE), geh. in Waterland. Zie OVERLEEK. W.

LEEMBRUG, brug, prov. Drenthe, gem. Smilde, $\frac{3}{4}$ u. Z. W. van Kloosterveen, over de hoofdvaart in den weg naar Beilen.

LEEMHORST, geh., prov. Limburg, kant. en 1 u. Z. van Venlo, gem. en $\frac{1}{2}$ u. O. van Tegelen; met 15 h. en 90 inw.

* LEEMPUTTE ligt 20 min. O. van Hilvarenbeek.

* LEEN (DE) bevat ook het geh. Zevenhuizen. — Reg. 20, staat: stat. lees: par. — Bl. 100, reg. 11, staat: Junij, lees: Julij,

* LEENSTER-WIERDEN, staat: TIUNSTER-WARVEN lees: TIUNSTER-WARVEN

* LEERBROEK. Reg. 2, staat: Land-van-Leerdam, lees: graafs. Leerdam,

* LEERDAM, voorm. graafs. De R. K. parochieren te Leerdam.